

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СРЕДНЕАТАЫНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Центральная, д. 2а, д. Нижние Аты,
Арский муниципальный район, 422016

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРТА АТЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
уралы, 2 а йорт, Тубән Аты авылы,
Арча муниципаль районы, 422016

Тел. (84366)50-7-35 , факс (84366)50-7-35 . E-mail: Sat.Ars@tatar.ru

КАРАР

« 18 » август 2017 ел

№ 8

**2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районның Урта Аты авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын раслау турында**

«Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациисенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрендәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон, РФ Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2006 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы каары нигезендә Арча муниципаль районның Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты каар бирә:

1. 2017-2035 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның Урта Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлеге транспорт инфраструктурасының комплекслы үсеш программын расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районның рәсми сайтында халыкка житкерергә (<http://arsk.tatarstan.ru>).

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

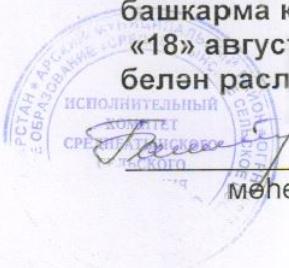
Урта Аты авыл жирлеге башлығы

Батталова Р.Х

"Проект-тикшеренү үзәге" ЖЧЖ

Урта Аты авыл жирлеге
башкарма комитетының
«18» август 2017ел, №8 карары
белән расланды

Батталова Р.Х.
мендер урыны

2017 -2035 ЕЛГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРЧА РАЙОНЫ УРТА АТЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ

2017 ел

ЭЧТӘЛЕК

Кереш	3
1. Программаның паспорты	5
2. Транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышын тасвирлау	8
Россия Федерациясе субъектының структуралагы хәленә анализ	
Россия Федерациясенең пространство оешмасы, нигезләмәне анализлау	
Пространство оешмасы структурасында жирлек, шәһәр округы	
Россия Федерациясе субъектлары.....	10
2.2. Жирлекнен, шәһәр округының социаль-икътисадый характеристикасы,	
шәһәр округы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне кертеп, жирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристика,	
.....	20
3. Жирлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразы, халыкның хәрәкәт итү һәм йөкләр ташу күләмнәрен һәм характеристын үзгәрту	
.....	23
4. Транспорт инфраструктурасын үстерүнен принципиаль вариантының һәм транспорт инфраструктурасын үстерүнен максатчан курсәткечләре буенча аларның үзәкләштерелгән бәяләмәсе, алга таба тәкъдим ителүчене тормышка ашырырга тәкъдим ителә	
вариант.....	27
5. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантының гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү чаралары исемлеге, техник-икътисадый параметрлар	
Транспорт объектлары, чараларны гамәлгә ашыру чираты.....	29
6. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча тәкъдим ителә торган чараларны финанслау күләмнәрен һәм чыганакларын бәяләү	
.....	33
7. тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү чараларының нәтиҗәлелеген бәяләү транспорт инфраструктурасын үстерү вариантының гамәлгә ашыру.....	37
8. жирлек, шәһәр округы территориясендә транспорт объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне хокукий һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү, институциональ үзгәртеп корулар буенча тәкъдимнәр	
.....	39

Кереш

Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү жирлек үсешенең төп шартларының берсе булып тора. Программаның төп чарапарын эшләүгө кадәрге этап булып муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм территориаль үсешен анализлау һәм бәяләү тора.

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм территориаль үсешен анализлау һәм бәяләү, шулай ук аның үсеш фаразы түбәндәге юнәлешләр буенча үткәрелә:

- демографик үсеш;
- перспективалы төзелеш;
- транспорт инфраструктурасының торышы.

Программа хезмәтләрдән файдаланучыларга ышанычлы һәм тотрыкли хезмәт күрсәтүне тәэммин итүгә, транспорт инфраструктурасы объектларының тузуын киметүгә юнәлтелгән. Программаның төп максатлары түбәндәгеләр:

- муниципаль берәмлек территориясендә икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыручи халыкка, шулай ук юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга (алга таба икътисадый эшчәнлек субъектлары) транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлығын, сыйфатын һәм нәтижәлелеген тәэммин итү;
- жирлекне шәһәр төзелешен проектлау нормативлары нигезендә халыкның һәм икътисадый эшчәнлек субъектларының транспорт инфраструктурасы объектларыннан файдалана алуын тәэммин итү;
- халыкның кая да булса баруга ихтыяжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын, икътисадый эшчәнлек субъектларының муниципаль берәмлек территориясендә пассажирлар һәм йөкләр ташуга булган ихтыяжларына туры китереп үстерү;
- муниципаль берәмлектә шәһәр төзелеше эшчәнлеге белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү;
- транспорт ихтыяжы белән идарә итү өчен шартлар тәэммин итү;
- хужалык эшчәнлегенең икътисадый нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашуучыларның тормыш һәм сәламәтлеген тәэммин итү өчен өстенлекле шартлар тудыру;
- башка транспорт чарапарына карата гомуми файдаланудагы транспорт чарапары хәрәкәтенең өстенлекле шартларын булдыру;
- халыкның жәяү һәм велосипедта йөрүе өчен шартлар;
- гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенең нәтижәлелеге.

Программаны гамәлгә ашыруга жибәрелә торган бюджет акчалары транспорт инфраструктурасы объектларын һәм гамәлдәге объектларны ремонтлауга,

реконструкцияләүгө, шулай ук яңа объектлар төзүгө бәйле юл хужалығы объектларын модернизацияләү проектларын гамәлгә ашыру өчен каралган булырга тиеш.

1. Программаның паспорты

2035 елга кадәр чорга Урта Аты авыл жирлегенең, Арча районнының, Татарстан Республикасының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программы

Атамасы	Программа комплекслы үсөш транспорт инфраструктура Урта Аты авыл жирлеге ; Арча районна, Татарстан Республикасына кадәр 2035г.
Эшләү өчен нигез программаны гамәлгә ашыруның	Программа комплекслы үсөш транспорт инфраструктура түбәндәгеләр нигезендә эшләнгән документла ; - каары белән Хөкүмәт Россия Федерация кодексының 5.12.2015 ел № 1440 комплекслы үстерү программаларына карата аләпләр жирлекләрнең, шәһәр инфраструктурасының округлар»; - 2004 елның 29 декабрендәге РФ Шәһәр төзелеше кодексы; - «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2012 елның 30 декабрендәге 289-ФЗ номерлы Федераль закон белән; - Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның Урта Аты авыл жирлегенең генераль планы; - Хөкүмәтнең 03.07.1996 ел, № 1063-р (2014 елның 23 маендан үзгәрешләр белән); - СП 42.13330.2011 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» 9 нычы бүлеге таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Заказчының исеме: Татарстан Республикасы Арча муниципаль районнының Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты.

**Урыны
заказчы:** 422016, Татарстан Республикасы, Арча районы,
Тубән Аты авылы
Үзәк ур., 2а.

Программаны эшләүче: "Проект-тишеренү үзәге" ЖЧЖ

**Әзерләүче урнашкан
урын:** 355000, Ставрополь крае, Ставрополь
шәһәре, Р.Люксембург урамы, 8б йорты

**Программаның
максатлары** - заманча һәм нәтижәле транспорт
инфраструктурасы

үсешен тәэммин итүче тизләнеш
товар хәрәкәтен һәм транспорт чыгымнарын киметү
икътисадта;

- халық өчен транспорт комплексы хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген арттыру;
- транспорт системасының комплекслы иминлеген һәм тотрыклылығын арттыру.

**Программаның
бурычлары** - автомобиль юлларының озынлығын арттыру
курсәтке

жирле чләр, тиешле норматив
таләпләргә;

- хәрәкәт ышанычлылығын һәм
куркынычсызлығын арттыру

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында;

- тәэммин итү тотрыкли эшләвен

жирле әһәмияттәге автомобиль юллары;

- автотранспорт өчен туктальышлар саны арту,

автомобильләрне қую өчен шартлар тудыру

парковкалар
өчен

автомобилльләр

уринна йорт
билгеләнгән р, азат итү хайваннары
территорияләр, автомобильләрдән жәяүлеләр
зоналары.

Максатчан күрсәткечләр (индикаторлар)	<ul style="list-style-type: none"> - гомуми автомобиль юлларының озынлыгы өлеше күрсәтке
халыкның тәэмин ителеше транспорт объектлары инфраструктура	<p>жирле файдалану чләр, тиешле норматив таләпләргә . транспорто эксплуатация күрсәткечләренә;</p> <ul style="list-style-type: none"> - гомуми автомобиль юлларының озынлыгы өлеше жавап бирми торган жирле әһәмияттәге норматив таләпләргә, гомуми озынлыктагы таләпләргә жирле файдаланудагы гомуми файдаланудагы автомобиль юллары мәгънәләре; - жәяулеләр өчен юллар озынлыгы; - велосипед юлларының озынлыгы; - каты өслекле юллар буенча гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чeltәре белән ел буе дайми элемтә тәэмин итү; - федераль, региональ һәм муниципальара әһәмияттәге юллар чeltәрендә тиешле юл шартлары аркасында юл-транспорт һәлакәтләре саны; - халыкка транспорт хезмәте күрсәтүнең тәэмин ителеше.
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Программа
программаны гамәлгә ашыруның	ны гамәлгә
	Чарапар ашыруның 2017 ел чорын колачлый 2021 еллар һәм перспективага 2035 елга кадәр.
	Чарапар һәм каралган максатчан күрсәткечләр (индикаторлар) программа буенча беренче 5 елга исәпләнгән еллар буена, ә андан соңғы чорга (срок тәмамланганчы) программаның гамәлләре) - еллар буенча төшенкелеккә бирелмичә.
Программаны финанслау куләме һәм чыганаклары	Программаны финанслауның гомуми күләме тәшкил итә
Финанслау чыгнаклары	2017-2035 елларда - 82 950,0 мең сум

төрле дәрәжәдәге бюджет акчалары һәм жәлеп иту исәбеннән
бюджеттан тыш чыганаклар.
Планда каралған бюджет ассигнованиеләре
2017 - 2035 еллар чорында, төгәлләштерелергә
мөмкин
жирле бюджет проектын формалаштыру.
Ел саен финанслау күләмнәре һәм чыганаклары
формированиелә
ачыклылар при р бюджет
муниципаль берәмлек тиешле елга.
Барлық суммалар тиешле бәяләрдә күрсәтелгән
chor.

Программа чарапары	<p>Күелған максатларны гамәлгә ашыру һәм бурычларны хәл иту өчен программала казанышла планлаштыры р, р ла күрсәткечләр һәм индикаторлар үтәлү каралған түбәндәге чарапар:</p> <p>1. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны, шулай ук транспорт инфраструктурасының башка объектларын карап тоту чарапары. Чарапарны гамәлгә ашыру автомобиль юлларын һәм ясалма корылмаларны карап тоту эшләрен норматив таләпләр нигезендә башкарырга мөмкинлек бирәчәк.</p> <p>2. Автомобиль юлларын ремонтлау чарапары гомуми кулланылыштагы жирле әһәмияткә һәм аларда ясалма корылмаларга.</p> <p>Чарапарны гамәлгә ашыру күрсәткечләр күрсәткечләре гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юллары участокларының озынлығын саклап калырга мөмкинлек бирәчәк.</p> <p>алар транспорт-эксплуатация халәте автомобиль юлларының эксплуатация күрсәткечләренә стандартлар таләпләренә туры килә.</p> <p>3. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны капиталь ремонтлау чарапары.</p>
---------------------------	---

Чараларны гамәлгә ашыру күрсәткечләр күрсәткечләре гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттеге автомобиль юллары участокларының озынлығын саклап калырга мөмкинлек бирәчәк.

аларның транспорт-эксплуатация торышы юл категориясенә туры килә.

4. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны төзү һәм реконструкцияләү чаралары.

Чараларны гамәлгә ашыру йөкләнеш дәрәжәсе норматив дәрәжәгә туры килә торган гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттеге автомобиль юлларының озынлығын саклап калырга мөмкинлек бирәчәк.

5. Юл хәрәкәтен оештыру чаралары. Чараларны гамәлгә ашыру халыкка транспорт хезмәте күрсәтүнең сыйфатын һәм куркынычсызлығын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

6. Жәяулеләр һәм велосипед юлларын ремонтлау һәм төзү чаралары.

Чараларны гамәлгә ашыру халыкның велосипедта һәм жәяүле йөрүенең сыйфатын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

2.

Транспорт инфраструктурасының ғамәлдәгә халәтенә характеристика

Гомуми мәгълүмат

Урта Аты авыл жирлеге Арча муниципаль районының көньяк өлешендә, Арча шәһәреннән көньяк-көнчыгышта урнашкан. Аның мәйданы 4877,5 га. Көнчыгыштан һәм көньяк-көнчыгыштан жирлек Теләче муниципаль районының Югары Кибәхужа авыл жирлеге белән чиктәш, көньяк-көнбатыштан - Иске Чүриле авыл жирлеге белән, көнбатыштан - Кәче авыл жирлеге белән, төньяктан - Арча муниципаль берәмлеге белән.

Урта Аты авыл жирлеге чиге «Арча муниципаль района» муниципаль берәмлекенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән. Жирлек чикләре турындагы белешмәләр күчемсез милек дәүләт кадастрына кертелде.

Жирлек территориясендә ике торак пункт: Урта Аты авылы (административ үзәк) һәм Каенсар авылы бар. Аларның Арча шәһәре белән элемтәсе Тәбәк-Чокырча - Урта Аты автомобиль юлы буенча ғамәлгә ашырыла. Урта Аты авылыннан Арча шәһәренә кадәр урам-юл чөлтәре буенча ара 11,5 км тәшкил итә.

Табигый-климат шартлар

Урта Аты авыл жирлеге территориясе елга үзәннәре, балкалар һәм чокырлар белән бүлгәләнгән тигезлектән гыйбарәт.

Рельефның абсолют биеклекләре 115 м дан 192 м га кадәр житә. Урманнар белән капланган жирлекнең көнбатыш өлешенә ин зур билге хас. Жирлекнең көньяк-көнбатышында Нурминка елгасы үзәннәдә ин аз тамгалар очрай. Биеклекләрнең аеруча кискен тәшүе елгалар һәм инешләр үзәннәрендә күзәтелә.

Рельефның гомуми юнәлеше уртача 26 % көньяк-көнбатыш юнәлештә.

Елның салкын һәм жылы чорларының климат параметрлары жирлек өчен характерлы булуы 1 һәм 2 нче таблицаларда күрсәтелдә.

1 нче
таблица

Елның салкын чорының климат параметрлары

Климат параметрлары	Күрсәткеч
Һаваның температурасы салкынрак тәүлектә, °C. тәэммин ителеш	0,98
	0,92
Һаваның температурасы ин салкын биш көnlек, °C, тәэммин ителеш	0,98
	0,92

hава температурасы, °C, тәэммин ителеше 0,94	- 19
hаваның абсолют минималь температурасы, °C	- 47
Иң салкын айның уртаса тәүлеклек hава температурасы амплитудасы, °C	6,5
Дәвамы, тәүлек, уртаса температурасы x, С, уртаса тәүлеклек hава температурасы булған чор; Рух азрак ≤ 0 °C	дәвамлылық, су-ток
	уртаса температура, °C
Дәвамы, тәүлек, уртаса температурасы x, С, уртаса тәүлеклек hава температурасы булған чор; Рух азрак ≤ 8 °C	дәвамлылық, су-ток
	уртаса температура, °C
Дәвамы, тәүлек, уртаса температурасы x, С, уртаса тәүлеклек hава температурасы булған чор; азрак ≤ 10 °C	дәвамлылық, су-ток
	уртаса температура, °C
Иң салкын айның уртаса айлық hава дымлылығы, %	83
hаваның уртаса айлық өткізу мөндері	82
Ай, %	
Ноябрь - март өчен яым-тәшем күләме, мм	171
Декабрь - февральдә өстенлек итүче жыл юнәлеше	Ю
гыйнварда румбалар буенча жилнең уртаса тизлеге , м/с	3,8
Жилнең уртаса тизлеге, м/с, уртаса тәүлеклек hава температурасы белән чорында	
≤ 8 °C	3,4

2 нче
таблица

Елның жылы чорының климат параметрлары

Климат параметрлары	Күрсәткес
Барометрик басым, гПа	1002
hава температурасы °C, тәэммин ителеше 0,95	24
hава температурасы, °C, тәэммин ителеше 0,98	28
Иң жылы айның уртаса максималь температурасы, °C	25,1
hаваның абсолют максималь температурасы, °C	39
Иң жылы айның уртаса тәүлеклек hава температурасы амплитудасы, °C	9,9
Иң жылы айның уртаса айлық hава дымлылығы, %	69
hаваның уртаса айлық өткізу мөндері	
Апрель - октябрь өчен яым-тәшем күләме , мм	368
Яым-тәшемнен тәүлеклек максимумы, мм	75
Июнь-август айларында өстенлек итүче жыл юнәлеше	Төньяк,

жилнен румблар буенча уртача минималь тизлеге июль, м/с	Көнбатыш 0
---	---------------

З нче таблицада Арча районының төп климат характеристикалары китерелде.

З нче
таблица

күрсәткечләр	Берәмлек үлчәү берәмлеге	зурлығы
1	2	3
һаваның уртача еллык температурасы	с0	3,5
	С0	-160-200
туңу тирәнлеге: уртача	см	160
ин зурысы	см	200
явым- төшемнен уртача еллык саны	мм	530,4
жил юнәлеше	хакимлек иткән	Көньяк һәм көньяк-көнчыгыш
Сейсмик халәт	баллар	6

2.1. Россия Федерациясе субъектларының пространство оешмасы структурасында жирлек, шәһәр округы торышына анализ

Территориядән файдалану

Жирлек территориясенең ин зур өлешен (82 %ка якын) авыл хужалығы жирләре, агросәнәгать комплексы объектлары, бозылган жирләр, яклау урман полосалары, тотылган елгалар һәм инешләр территорияләрен яшелләндөрү көрә торган авыл хужалығы билгеләнешендәге территорияләр били. График сурәткә ирешү өчен һәм чикләре һәм урыны турында төгәл мәгълүматлар булмау, бозылган жирләр, шулай ук саклагыч урман полосалары һәм тотылган яшелләндөрү белән мәшгуль территорияләр булмау сәбәпле, картада күрсәтелмәгән.

Урман фонды территориясен жирлекнең гомуми мәйданының 13 %ка якыны били, алар көнбатышта зур урман массивы, шулай ук жирлекнең төньяк һәм үзәк

өлешләрендә вак урманнар белән тәкъдим ителә. Урман фондының урманның максатчан билгеләнеше буенча бүленүгә ярашлы рәвештә урман фонды керә

Су объектлары территорияләре жирлекнәң төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан ике зур буадан гыйбарәт.

Транспорт объектлары территорияләре Төбәк-Чокырча - Урта Аты автомобиль юлы һәм аңа тоташа торган юл буе полосасы белән күрсәтелгән.

Зиратлар территориясен гомуми жирлек мәйданының 0,1 % ка якыны били.

Жирлек территориясенең 1,5 %ын төзелеш территорияләре били кубесенчә шәхси торак төзелеше тәрендәге торак пунктлар. Аларга социаль-көнкүреш һәм ижтимагый-эшлекле билгеләнештәге объектлар биләгән территорияләр дә кертелгән.

Торак пунктларның күмелмәгән территорияләренә карата картада торак урамнарны һәм төп юлларны үз эченә алган урам-юл чeltәре территорияләре; гомуми файдаланудагы үзешчән утыртмалар белән тәкъдим ителгән яшелләндөрелгән территорияләр; файдаланылмый торган территорияләр сурәтләнгән.

Транспорт инфраструктурасының торышы

Транспорт инфраструктурасының төп объекты булып республика әһәмиятендәге Төбәк-Чокырча - Яңа Сала автомобиль юлы тора, ул IV категориягә карый. Ул Каенса авылының төньяк-көнбатыш чигеннән гомуми көньяк-көнчыгыш юнәлештә Урта Аты авылы үзәгенә кадәр уза, торак пунктларның бер-берсе белән һәм Арча шәhäre белән бәйләнешен тәэммин итә.

В автомобиль юллары өчен «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Россия Федерациясе законы нигезендә, торак пунктлар территорияләре буенча узучы частьләрдән тыш, 50 м күләмендә норматив юл буе полосасы билгеләнә.

Торак пунктлар территорияләрендә урнашкан автомобиль юлының фрагментлары аларның урам-юл чeltәренең бер өлеше булып тора.

Торак пунктларның урам-юл чeltәре дә торак урамнардан һәм каты өслекле юллардан гыйбарәт. Аның озынлыгы (Төбәк-Чокырча - Яңа-Сала автомобиль юлының фрагментларын исәпкә алып) 8,8 км тәшкил итә. Яңгын сүндерү транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга кадәр барып житкән.

Авыл жирлеге территориясендә ясалма корылмалар - автомобиль күперләре бар: Коенса авылыннан көньяктарак урнашкан Нурминка елгасы аша күпер һәм Яңа-Сала авылының төньягында Ушар елгасы аша күпер, тимер бетоннан әшләнгән һәм канәгатьләнерлек хәлдә булган күпер, шулай ук Яңа-Сала авылының үзәк өлешендә Бид елгасы аша күпер, автомобиль юлының грунт юлы өстендә урнашкан, торышы канәгатьләнерлек түгел.

Автотранспортка һәм юл буе сервисына хезмәт курсәту объектлары юк.

Ижтимагый транспорт Арча - Яңа-Сала автобус маршруты белән тәкъдим ителгән. Оештырылган тукталыш пунктлары юк.

В Урта Аты авылының урам-юл чeltәре торышын яхшырту максатларында генераль план белән торак пунктның үзәк өлешендә асфальт-бетон өслекле юлларны

тәэмін иту тәкъдим ителә, шулай ук әлеге юлда урнашкан күперне реконструкцияләу күздә тотыла. Тәзекләндерелә торган участокның озынлығы - 470,1 м.

В жәмәгать транспорты системасын яхшырту максатларында Янга-Сала авылында һәм Каенсар авылында жәмәгать транспорты тұкталышларын урнаштыру планлаштырыла.

Транспорт инфраструктурасы һәм урам-юл чөлтәре объектларын урнаштыру өчен планлаштырылған объектлар объектларны планлаштырып урнаштыру картасында күрсәтелгән.

Жирлекнен торак пунктлары чикләре жирле әһәмияттәге функциональ зоналар

Урта Аты авыл жирлегенен транспорт инфраструктурасы нигездә автомобиль транспортыннан гыйбарәт. Шәхси файдалануда автотранспорт саны - 113 данә. Тимер юл, су һәм һава транспорты төрләре юк. Авыл жирлегендә күчешләр шәхси автотранспортта һәм жәяүлеләр юлларында башкарыла. Автотранспорт турында гомуми мәғълүмат 4 нче таблга бирелгән

4 нче таблица

	Урта Аты авылы	Каенсар авылы	Барлығы
шәхси файдаланудагы автотранспорт	77	36	113
- жинәл автомобильләр	59	27	86
йөк машиналары	6	2	8
-тракторлар	7	2	9

Автомобиль юлларының гомуми озынлығы - 58,47 км.

Авыл жирлеге чикләрендә торак пунктлар арасындағы үзгәрешләр жирле әһәмияттәге юллар буенча ғамәлгә ашырыла. Барлық торак пунктлар, каты өслекле юллар белән тәэмін ителгән.

Жирлек территориясендә юл буе сервисы һәм автомобиль транспортына хезмәт күрсәтү объектлары юк.

Авыл жирлеге территориясендә жәмәгать транспорты юк.

Шәхси автотранспорт авыл жирлегендә урнашкан гаражларда саклана, шәхси автотранспорт өчен өстәмә гомуми автостоянкалар һәм гараж кооперативлары таләп ителми.

Урамнар чөлтәре сыйыкча тәзелешле, киңлеге 10 метрдан 25 метрга кадәр. Юл йөрү чартьларының киңлеге 3-6 метр. Тротуар өслек юк диярлек.

Урам-юл чөлтәре торак пунктларның транспорт, инженерлық һәм социаль инфраструктурасының төп барлықка китеүчे элементтери болып тора. Жирлекнен

комплекслы үсешендә юллар чөлтәрен һәм инфраструктура объектларын үстерү ин социаль әһәмиятле мәсьәләләрнең берсе булып тора.

Автомобиль юллары стратегик әһәмияткә ия. Алар жирлек территориясен күрше территорияләр, район үзәге белән бәйлиләр, муниципаль берәмлекнең төреклек эшчәнлеген тәэмин итәләр, жирлекнең үсеш мәмкинлекләрен башлыча билгелиләр. Авыл эчендәге автомобиль юллары чөлтәре халыкның мобильлеген һәм матди ресурсларга керү мәмкинлекен тәэмин итә, транспорт чыгымнарын киметү һәм ташуга вакыт чыгымнарын киметү исәбенә икътисадның житештерү мәмкинлекләрен киңайтергә мәмкинлек бирә.

В урам-юл чөлтәре составында түбәндәгө категорияләрдәгө урамнар һәм юллар бүленгән:

- торак пунктның тышкы юллар белән транспорт элемтәсе гамәлгә ашырыла торган бистә юллары;
- кеше яши торган территорияләрнең ижтимагый үзәк белән бәйләнешен тәэмин итүче төп урамнар;
- торак төзелешендәгө урамнар (кеше яши торган урамнар). Бу урамнар буенча кеше яши торган территорияләр эчендә һәм төп урамнар белән транспорт элемтәсе гамәлгә ашырыла;
- жәяүлеләр өчен урамнар - алар буенча учреждениеләр һәм хезмәт курсату предпринятиеләре белән, шул исәптән жәмәгать үзәге чикләрендә элемтә алыш барыла.

Авыл жирлеге төзелешендә тротуарлар корылган урамнарың гамәлдәгө катламын камилләштерү зарур.

Бүгенге көндә Урта Аты авыл жирлекенең төп урамнарының һәм юлларының күп өлеше грунт белән капланган.

Урта Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең урам-юл чөлтәре житешсезлекләренә түбәндәгеләрне кертергә мәмкин:

- СНиП 2.07.01-89 таләпләре нигезендә категорияләр буенча урам-юл чөлтәренең төгәл бүленеше юк;
- торак пунктның урам-юл чөлтәре өлеше канәгатьләнерлек хәлдә түгел һәм каты өслекле түгел;
- жәяүлеләр хәрәкәте урамнарың юл өлешләрендә бара, бу юл өлешендә юл-транспорт һәлакәтә килеп чыгуга китерә.

Шулай ук авыл жирлекен жәмәгать һәм социаль әһәмияткә ия объектлар янындагы парковка урыннары, шулай ук Яңга Салы авыл жирлекенең үзәк торак пунктларындагы жәяүлеләр тротуарлары белән тәэмин итәргә кирәк.

Урта Аты авыл жирлеге территориисе буйлап уза торган автомобиль юлларының торышы канәгатьләнерлек дип бәяләнә.

Жирлек икътисадының үсеше кубесенчә автомобиль транспортның нәтижәле эшләве белән билгеләнә, ул гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чөлтәре үсеше һәм торышы дәрәҗәсенә бәйле.

Юл чөлтәрен үстерүнең житәрлек дәрәҗәдә булмавы жирлек икътисадының һәм халкының шактый зур югалтуларына китерә, Урта Аты авыл жирлекенең социаль-икътисадый үсеше темпларының ин зур чикләүләреннән берсе булып тора, шуңа күрә гомуми файдаланудагы ипотека эчендәге автомобиль юллары чөлтәрен камилләштерү жирлек өчен мәһим әһәмияткә ия.

Юл чөлтәрен үстерү хезмәт ресурслары агымын тәэмин итәргә, житештерүне үстерергә ярдәм итәчәк, ә бу исә үз чиратында жирлекнең икътисадый үсешенә китерәчәк.

Авыл жирлекенең автомобиль юллары чөлтәрен үстерүнең ин мәһим проблемасы булып гомуми файдаланудагы автомобиль юллары тора.

Автомобиль юллары табигый әйләнәтире мохит, кешенең хужалық эшчәнлеге һәм транспорт чарапарының даими йогынтысына дучар ителә, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә.

Юллар чөлтәренең торышы әчтәлек, ремонт һәм капиталь ремонт әшләрен вакытында башкару сыйфатына, тулылығына һәм сыйфатына бәйле.

И финанс ресурсларын чикләнгән күләмнәре шартларында финанслау күләмнәренә һәм аларны бүлү стратегиясенә тұрыдан-туры бәйле.

Юл комплексына инвестицияләр күләме житәрлек булмаган шартларда, ә автомобильләштеру дәрәжәсе үсеше юл чөлтәрен үстерү темпларын шактый узып киткән шартларда беренче планга чыга.

Ағымдагы ремонтны башкарғанда кул хәzmәтен кыскартырга һәм башкарыла торған әшләрнең югары сыйфатын тәэмін итәргә мәмкинлек бирә торған машина һәм механизмнарның махсуслаштырылған звеноларын кулланып, заманча технологияләр кулланыла. Шул ук вакытта ағымдагы ремонт, капиталь ремонттан аермалы буларак, юл өслегенең сыйфатын күтәрүгә бәйле бурычларны хәл итми - тигезлек, кытыршылық, нықтық характеристикалары һ.б. Ағымдагы ремонт һәм ремонт әшләренең нәтижәлелеген өслекнең өске катламын алыштыру юлы белән анализлау гомуми өслек мәйданының 20%ыннан артық булган әшләр күләмендә ағымдагы ремонт нәтижәсез булуын күрсәтә. Шуңа күрә Программада капиталь ремонтка ёстенлек бирелә.

Юл тармагын рәсми рәвештә теркәп житкермәү, хәрәкәт ешлығының даими үсүе шартларында, транспорт чарапарының йөк күтәрү яғына таба хәрәкәт составының үзгәрүе ремонттара срокларны үтәмәүгә, "ремонт житмәгән" кишәрлекләре санының туплануына кiterә.

Югарыда бәян ителгәннәрне исәпкә алып, чикләнгән финанс чарапары шартларында автомобиль юлларының һәм корылмаларның проблемалы участоклары санын мәмкин кадәр киметү максатында аларны оптималь файдалану бурычы тора.

Яңа Сало авыл жирлегенең гомуми файдаланудагы авыл эчендәге автомобиль юлларын үстерүдә программалы-максатчан алым куллану финанс ресурслары чикләнгән шартларда юл тармагының кичектергесез проблемаларын хәл итүгә акчаларны системалы рәвештә юнәлтергә мәмкинлек бирәчәк.

Программа чарапары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәге куркынычлар белән бәйле:

- илдәге социаль-икътисадый хәлнең начарлануы куркынычы, бу икътисад үсеше темпларының һәм инвестиция дәрәжәсeneң кимүендә чагыла.

активлық, бюджет кытлығы барлықка килү, юл тармагын финанслау күләмнәрен кыскарту;

- төзөлеш материалларына, машиналарга, махсуслаштырылған жайламаларга бәяләрнең фаразлана торған, тизләтеген үсеше белән чагыштырганда инфляциянең факттагы дәрәжәсен арттыру куркынычы, бу юл әшләре бәясен арттыруга, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын төзу, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, ремонтлау һәм тоту күләмнәрен киметүгә китерергә мәмкин;

- Акча чыгымнары нормативлары нигезендә авыл эчендәге автомобиль юлларын карап тоту, ремонтлау һәм капиталь ремонтлау әшләрен финанслауга күчүне тоткаrlау куркынычы. Бу Программаны гамәлгә ашыру чорында жыелган акчаны шактый киметергә мәмкинлек бирмәячәк.

в алдагы чор гомуми файдаланудагы автомобиль юллары чөлтәрендә ремонт әшләрен башкаруда артта калу һәм Программада планлаштырылған күрсәткечләргә ирешү.

Автомобиль юлларын үстерү дәрәжәсенең автомобильләштерү дәрәжәсенә туры килмәве чыгымнарның шактый артуына, хәрәкәт тизлеген киметүгә, һәлакәт куркынычы дәрәжәсен күтәрүгә китерә.

Юл хужалыгына чыгымнарны финанслау житмәү сәбәпле, муниципаль берәмлек бюджетында җирлек урамнарының шактый өлешенең эксплуатация халәте аерым параметрлар буенча норматив документлар һәм техник регламентлар таләпләренә туры килми башлады. Урамнарны ямау ремонты һәм урамнарны яктыру приборларын алыштыру буенча шактый күләмдәге эшләр башкарылуға бәйле рәвештә, урам-юл чөлтәрен карап тотуга чыгымнар артты.

Юл чөлтәре үсешенең житәрлек дәрәжәдә булмавы муниципаль берәмлекнең икътисады һәм халкы өчен шактый зур югалтуларга китерә һәм Урта Аты авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеше темпларының ин мөһим инфраструктур чикләүләреннән берсе булып тора.

Автомобиль юлларында пассажирлар йөртүненең фаразлана торган күләмнәрен тәэммин итү өчен автомобиль юлларының чамадан тыш участокларын реконструкцияләү, аларны транспорт-эксплуатация торышы буенча норматив таләпләргә туры китерү һәм каты өслекле юллар буенча үсеш перспективалары булган авыл торак пунктларына автоюл подъездларын тәэммин итү таләп ителә.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү Россия Федерациясенең мөһим социаль-икътисадый һәм демографик бурычларының берсе булып тора. Автомобиль транспортында һәлакәт жәмгиятькә дә, аерым гражданнарга да гаять зур матди һәм мораль зыян китерә. Юл-транспорт травматизмы хезмәткә сәләтле яштәге кешеләрне житештерү өлкәсеннән чыгаруга китерә. Балалар инвалид булалар.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү шәхси куркынычсызлыкны тәэммин итү, демографик, социаль һәм икътисадый проблемаларны хәл итү, тормыш сыйфатын яхшырту, региональ үсешкә ярдәм итү кебек милли бурычларының состав өлеше булып тора.

Демографик сәясәтнең төп юнәлешләреннән берсе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе демографик сәясәте Концепциясе нигезендә, халыкның, барыннан да элек, хезмәткә сәләтле яштәге ирләрнең, тышкы сәбәпләрдән, шул исәптән юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә, үлүе кимүе билгеләнгән.

Транспорт системасының иминлеге дәрәжәсен күтәрүнен, юл-транспорт һәлакәтләре санының үсеш темпларын кыскартуның, аларның нәтижәләрен, зыян күрүчеләр һәм үлүчеләр санын киметүнен максатлары Россия Федерациясенең 2035 елга кадәрге транспорт стратегиясендә дә билгеләнгән.

Шулай итеп, зыян күрүчеләргә медицина ярдәменең сыйфатын һәм оперативлыгын күтәрү исәбенә юл хәрәкәтендә катнашучыларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау, нәтижәдә, юл-транспорт һәлакәтеннән демографик һәм социаль-икътисадый зыянны киметү бурычы куела.

транспорт һәлакәтләре һәм аларның нәтижәләре озак сроклы һәм урта сроклы перспективада Россия Федерациясе социаль-икътисадый үсешенең өстенлекле бурычлары белән килештерелә һәм Россия Федерациясе халкының кимүен тәэммин итүгә, аның санын үстерү өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Урам-юл чөлтәрендә сакланып калган очракта, юл хәрәкәте ешлыгын һәм юл-транспорт һәлакәтләре санын арттыру күздә тотыла.

Программа нәтижәләренә йогынты ясаучы һәм программада катнашучылар турыдан-туры йогынты ясый алмаган хәвеф-хәтәр факторы булып транспорт чарасы белән идарә итү стажы 3 елдан да ким булган машина йөртүчеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләре санының артуы тора. Йөртүчеләрне өзөрләү дәрәжәсе тубән булып кала һәм федераль дәрәжәдә чарагалар күрүне таләп итә.

Урта Аты авыл жирлөгө территориясендә юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның фото- һәм видеофиксациясе системаларын үстерү һәм юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәту системасын үстерү рисклар белән идарә итүгө юнәлдерелгән чарапарның сыйфаты, аларны вакытында ачыклау һәм минимальштерү тәкъдим ителә.

Юл-транспорт һәлакәте белән бәйле проблемаларны нәтиҗәле хәл итү һәм аның курсәткечләрен киметүне тәэммин итү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру һәм аларны финанс ресурслары белән тәэммин итү буенча чарапарны системалы гамәлгә ашыруны дәвам итү зарур.

Муниципаль берәмлек автоюл комплексының санап үтелгән проблемалары гомуми кулланылыштагы автомобиль юллары һәм корылмаларның гамәлдәге чөлтәрен транспорт-эксплуатацияләү торышын яхшырту, техник параметрларны һәм юлларны хәрәкәтнең интенсивлыгының ирешелгән күләмнәренә туры китерү проектларын тормышка ашыруның беренчел бурычлары исемлегенә кертәләр.

2.2. Жирлекнәң, жирлек, шәһәр округы территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристика, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне кертеп, шәһәр округының социаль-икътисадый характеристикасы

Торак фонды

Торак пунктларда бер һәм ике катлы шәхси торак йортлар төзелгән.

Дәүләт статистикасы федераль хезмәте мәгълүматларына караганда (муниципаль берәмлек паспорты), жирлекнә торак фонды күләме 01.01.2013 елда 9,5 мең кв. м торак мәйданы (165 йорт) тәшкил иткән. Халыкның торак белән тәэммин ителеш курсәткече 20,4 кв.м/кеше тәшкил итә.

Торак фонды күләме үсеше шартлы кабул итегендә курсәткечләргә нигезләнгән: индивидуаль торак төзелеше өчен жир кишәрлөгө мәйданы 1000 кв. м (10 сутый) һәм 100 кв. м га тиғез булган торак йорт мәйданы. Шулай итеп, исәпләү сробына торак фонды күләме 9,87 мең кв. м. тәшкил итәчәк, тәэммин ителеш курсәткече - 23,9 кв. м/кеше.

Торак төзелешен алга таба үстерү төзелешнең тыгызлыгын арттыру һәм буш яткан жир кишәрлекләрен үзләштерү исәбенә мөмкин.

Урам-юл чөлтәре

Урам-юл чөлтәре муниципаль берәмлек территориясендә тышкы һәм эчке элемтәләрне тәэммин итә торган урамнар һәм юллар чөлтәре булып тора.

5 нче таблица

Жирлекнәң урам-юл чөлтәре		
Гомуми озынлыгы, шул исәптән:	км	58,47
асфальт-бетон өслекле	км	5,53
грунт өслекле	км	52,94

Торак пунктлар урамнары һәм юллар чөлтәрен проектлаганда торак йортларны, ижтимагый үзәкне, жәмәгать ялы зонасын һәм торак төзелешендә төп урам һәм төп урамнар ачыкланды.

Алар арасындағы ин қыска жәяүлеләр һәм транспорт әлемтәләрен тәэммин итә. Юл йөрү өлешиенең киңлеге 5-7 м, төп урамның киңлеге һәм төп урамнарның кызыл сыйыклардагы киңлеге 15-35 м.

Селитеб территориясенең урам-юл чөлтәре хәzmәt күшымтасы, ял зонасы, кварталлар һәм торак йортлар төркемнәре, жәмәгать биналары һәм тышкы юллар белән уңайлы һәм аеруча қыска бәйләнешне тәэммин итә торган проектлаштырылган. Урам-юл чөлтәре составында түбәндәгे категорияләрдәге урамнар һәм юллар бүленгән:

- авыл жирлегенең тышкы юллар белән транспорт әлемтәсе гамәлгә ашырыла торган бистә юллары;
- торак территорияләрнең ижтимагый үзәк, хәzmәt күшымтасы урыны белән бәйләнешен тәэммин итә торган төп урамнар;
- торак төзелеше барган жирләрдәге урамнар (торак урамнар). Бу урамнар буенча кеше яши торган территорияләр эчендә һәм төп урамнар белән транспорт әлемтәсе гамәлгә ашырыла;
- жәяүлеләр өчен урамнар - алар буенча хәzmәt күшымтасы урыннары, ял зонасы, учреждениеләр һәм хәzmәt күрсәту предпрятиеләре, шул исәптән ижтимагый үзәкләр чикләрендә дә әлемтә алыш барыла.

Урам-юл чөлтәрен төзекләндөргөндә башкарырга кирәк

урамнарны һәм юлларны төзекләндөрү, жәмәгать үзәкләрендә кешеләр тупланган зонада, күпләп ял иту урыннарында һәм башка урыннарда автомобиль транспортның төзекләндөрлөгөн өслекләрен, машина кую урыннарын һәм тукталышларын булдыру, шулай ук юл чатлары алдында урамнарның йөрү өлешиләрен киңәйтү.

Транспорт инфраструктурасы күптармаклы комплекстан гыйбарәт, ул халыкның тормыш дәрәҗәсен һәм тормыш дәрәҗәсен күтәрүне күздә тота; юл чөлтәрен һәм гомуми мобилльекне үстерү; административ, мәдәни, күңел ачу-көнкүреш тармакларында халыкның ихтыяжларын тәэммин иту. Ул мәгариф системасын һәм кадрлар әзерләүне, сәламәтлек саклауны, мәдәниятне, физик культура һәм спортны үз эченә ала һәм муниципаль берәмлек тормышының барлык тармакларының һәнәри эше индикаторы булып тора. Транспорт үсеше дәрәҗәсе өлкә көчле дәрәҗәдә аерым территориаль берәмлекләр икътисадының, дәүләт структураларының инвестиция һәм транспорт сәясәтенең һәм башка факторларның гомуми торышы белән билгеләнә. Соңғылары арасында муниципаль берәмлекнәң географик урыны үзенчәлекләре мәһим роль уйный.

Урта Аты авыл жирлегенең транспорт өлкәсе тармакларының перспективалы үсеше уртача һәм ерак сроклы чорларга экстраполяциядән соң хәзәргә халәтен анализлау нигезендә башкарыла. Шул ук вакытта перспективалы демографик хәлненең, икътисадый подсистеманың, дөньякуләм һәм илбездә транспорт өлкәсен үстерү тенденцияләренең фараз күрсәткечләре исәпкә алына.

Бүгенге көндә Урта Аты авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы эшчәнлеге һәм үсеше өчен кирәkle норматив-хокукий база житәрлек үсеш алган. Жир ресурсларыннан файдалану тәртибе камилләштерелде, социаль климат шактый

унышлы формалашты, халыкның аз мобиЛЬле төркемнәрен реабилитацияләү буенча әш алып барыла, аерым алганда, инвалидлар өчен инфраструктура уңайлылыгы үсә.

3. Жирлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразы- халыкның хәрәкәт итү һәм йөкләр ташу күләмнәрен һәм характеристын үзгәрту

Социаль инфраструктура күптармаклы комплекс, ул халыкның тормыш дәрәҗәсен күтәрүне; юл чөлтәрен һәм гомуми мобиЛЬлекне үстерү; административ, мәдәни, күнел ачу-көнкүреш тармаклары объектларында халыкның ихтыяжларын тәэмин итүне күздә тота. Ул мәгариф системасын һәм кадрлар әзерләүне, сәламәтлек саклауны, мәдәниятне, физик культура һәм спортны үз әченә ала һәм муниципаль берәмлек тормышының барлық тармакларының һәнәри эше индикаторы булып тора.

Социаль өлкәне үстерү дәрәҗәсе аерым территориаль берәмлекләр икътисадының, дәүләт структураларының инвестиция һәм социаль сәясәте һәм башка факторлар белән билгеләнә. Соңғылары арасында муниципаль берәмлекнәң географик урыны үзенчәлекләре мөһим роль уйный.

Урта Аты авыл жирлеге район үзәгеннән еракта һәм республика үзәгеннән беркадәр еракта урнашкан. Бу халыкны социаль хезмәтләрнең күпчелек төрләрен автоном күрсәтүне күздә тота. Урта Аты авыл жирлекенең социаль өлкә тармакларының перспективалы үсеше уртacha һәм ерак сроклы чорларга экстраполяция юлы белән хәзерге халәтен анализлау нигезендә башкарыла. Шул ук вакытта перспективалы демографик хәлнәң, икътисадый системаның, социаль өлкәне дөньякүләм һәм ил күләмендә үстерү тенденцияләренең эшләнелгән фараз күрсәткечләре исәпкә алына. Яңа Салы авыл жирлекенең перспектив ихтыяжларын һәм тәэмин ителешен исәпләү нигезенә социаль хезмәт күрсәтүләр түбәндәгеләр салынды:

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2001 елның 14 июлендәге 942-р номерлы «Социаль нормалар һәм социаль нормалар түрында» курсатмәсендә бәян ителгән норматив күрсәткечләр

«Нормативларда» һәм 1999 елның 19 октябрендәге «Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына карата норматив ихтыяжын билгеләү методикасы («2009 елның 23 декабрендәге үзгәрешләре белән)» тиешле документта;

- Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган социаль нормаларга һәм нормативларга 2007 елның 13 июлендәге 923-р номерлы боерыкта бәян ителгән үзгәрешләргә;

- СП 42.13330.2011нормативлар

Урта Аты авыл жирлекендә халыкның исәп-хисап саны авыл советы халкының хәрәкәтен ретроспектив анализлау базасында һәм аның икътисадый үсеше перспективасында билгеләнә.

Транспорт инфраструктурасы үсешен фаразлау территориядәге демографик вазгыятькә, туучылар һәм үлүчеләр процессларына, халыкның миграциясенә анализа,

халық структурасына анализ ясауга таяна, чөнки транспорт инфраструктурасының төп максаты - халыкның ихтыяжларын канәгатьләндереү.

Икътисадта товар хәрәкәтен тизләтүне һәм транспорт чыгымнарын киметүне тәэммин итә торган заманча һәм нәтижәле транспорт инфраструктурасын үстерү максатына ирешү өчен гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларының тиешле норматив таләпләргө туры килүен арттыруга бәйле бурычны хәл итәргә кирәк. Бу юл чөлтәренең үткәрүчәнлеген арттырырга, автотранспортның хәрәкәт иту шартларын яхшыртырга һәм машина юлларының күчеш тибы булган жирле әһәмияттәге автомобиль юллары участокларын реконструкцияләү исәбенә авария хәлен киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Автомобиль юллары өлкәсендә халық өчен транспорт комплекси хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген арттыру максатына ирешү өчен ел әйләнәсе халық өчен мөмкин булган бердәм юл чөлтәрен формалаштыру өчен шартлар тудыруга бәйле мәсьәләне хәл итәргә кирәк.

Автомобиль юллары өлкәсендә транспорт системасының комплекслы иминлекен һәм тотрыклылығын арттыру максатына ирешү өчен жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында хәрәкәт ышанычлылығын һәм куркынычсызлығын күтәрүгә бәйле бурычларны хәл итәргә кирәк, шулай ук юл чөлтәренең тотрыкли эшләвен һәм юл хужалыгының транспорт иминлекен тәэммин иту. Жирлекнең жирле әһәмияттәге юлларын жәяүлеләр хәрәкәте юнәлешләрендә тизлекне киметү чарапары, хәрәкәтне көйләү чарапары белән тәэммин итәргә кирәк.

Юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә программаның максаты юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр санын киметү. Аның казанышлары түбәндәге бурычларны хәл иту шарты булып тора:

- юл-транспорт һәлакәтләрендә жәрәхәтләрнең авырлыгын киметү;
- юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә заманча ярдәм күрсәту системасын үстерү - тормышны коткару;
- юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуның фото һәм видеофиксациясе системаларын үстерү.

Программаның ярдәмче программасын гамәлгә ашыруның төп көтелгән соңғы нәтиҗәләре:

- юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар санын кыскарту;
- зыяннарның авырлыгын киметү;
- гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм урам-юл чөлтәрендә юл хәрәкәте иминлекен тәэммин итүнең заманча системасын булдыру.

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерүнең төп өстенлекләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

Беренче чиратта:

- проектлы аркылы профильләргә житкерү максатында төп гамәлдәге төп һәм төп урамнарны кинәйтү;
- гамәлдәге урам-юл чөлтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- яңа автомобиль юллары һәм транспорт чишелешләре өчен жир кишәрлекләрен резервлау;

- районнар территориясендә яңа торак төзелеше буенча урам-юл чөлтөрен төзү;

Хисап срокларына:

- Татарстан Республикасының транспорт комплексына алга таба интеграцияләү

- жирлекнең аерым районнарында архитектура-планлаштыру чаралары белән комплекста хәл ителә торган урам-юл чөлтөрен тәртипкә салу;

- 1 дәрәҗәдә транспорт чишелешләрен проектлау һәм төзү;

- яңа төп һәм төп автомобиль юллары төзү;

- жирлектә жәяүлеләр хәрәкәте системасын оештыру өчен тротуарлар һәм жәяүлеләр өчен урыннар (скверлар, бульварлар) төзү;

Муниципаль берәмлек территориясендә транспортны үстерү хакимиятнең төрле баскычлары: федераль, төбәк, муниципаль уртак тырышлыklарына юнәлдерелгән комплекслы якын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Программада халыкның аз хәрәкәтле төркемнәре өчен киртәләрсез мохит булдыру карапган. Бу максаттан жәмәгать биналарын проектлаганда норматив тайпышлар булган пандуслар, тротуарларның камилләштерелгән капламалары һәм киртәләрсез мохит булдыруга кертелгән барлык таләпләр куелырга тиеш.

4. Транспорт инфраструктурасын үстерүнен принципиаль вариантылары һәм транспорт инфраструктурасын үстерүнен максатчан күрсәткечләре буенча аларның үзәкләштерелгән бәяләмәсе (алга таба тәкъдим ителә торган варианты тормышка ашыруга сайлап)

Программаны эшләүнен һәм киләчәктә гамәлгә ашыруның юнәлешләрен билгеләүче төп факторлар түбәндәгеләр:

- жирлекнең социаль-икътисадый үсеш тенденцияләре, алар халыкның аз тына артуы, торак базары, хәзмәт күрсәту һәм сәнәгать өлкәләренен үсеше белән характерлана;

- транспорт инфраструктурасының гамәлдәге системасы торышы;

- гражданнарның торак шартларын яхшыртуга юнәлдерелгән аз катлы йортларның перспективалы төзелеше;

Күелган максатларны гамәлгә ашыру һәм Программа бурчларын хәл итү, планлаштырылган күрсәткечләргә һәм индикаторларга ирешү өчен үзара бәйләнгән чаралар комплексын үтәү карапган.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының озынлыгын норматив таләпләргә туры килә торган арттыруны күздә тоткан бурыч кысаларында автомобиль юллары участокларының кирәгеннән артык хәрәкәтләнүен реконструкцияләү, юл өслегенең күчеш тибы булган юл участокларын бетерү һәм реконструкцияләү, аларның характеристикаларын күрше участокларда автомобиль юллары параметрларына туры китерү, хәрәкәт иминлеген арттыру, йөк күтәрү, озак гомерлелек һәм эксплуатация ышанычлыгын арттыру өчен юллар участокларын реконструкцияләү чаралары карапган.

Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының тотрыклы эшләвен тәэммин итү чарапарын күздә тотучы бурыч кысаларында муниципаль милектәге юл хужалығы объектларына хокукларны дәүләт теркәвенә алу максатларында эшләр башкаруга юнәлдерелгән Программаның муниципаль заказчысы бурычларын гамәлгә ашыруны оештыру һәм хокукый ярдәм итү чарапары билгеләнде.

жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү һәм аларны урында билгеләү, юл хужалығын мәгълүмати тәэммин итү, гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэммин итүгә, Программаны гамәлгә ашыруны хокукый тәэммин итүгә юнәлдерелгән эшләр башкару һәм хезмәтләр күрсәту.

Программа чарапарын нәтижәле гамәлгә ашыруның нигезе - анда катнашуучыларның барысын да мәгълүмати тәэммин итүнең төгәллеге һәм үз вакытында башкарылыу. Мәгълүмат белән тәэммин итү чарапарының төп бурычлары түбәндәгеләр:

- юл хужалығы белән ышанычлы идарә итү һәм программа чарапарын гамәлгә ашыруга җәләп ителгән юл оешмалары һәм предприятиеләре эшчәнлегенә нәтижәле контроль ясау, шулай ук юллардан файдаланучыларга хезмәт күрсәту сыйфатын яхшыту максатларында бердәм мәгълүмати кинлек булдыру һәм аларга ярдәм итү;
- юл оешмаларын программа чарапарын гамәлгә ашыру буенча кирәклө мәгълүмат белән тәэммин итү;
- программа үтәлеше һәм аның йомгаклары турында халыкка мәгълүмат житкерү, шулай ук аның максатлары һәм бурычларын аңлату.

Урам-юл чөлтәрен тәзу нигезенә муниципаль берәмлек территориясендә булган һәм планлаштырылган районнар арасында багланышлар санын арттыру һәм авыл Советының урам-юл чөлтәрен тәбәкнең автоюл системасына керту идеясе салынган.

Яна торак тәзелеше районнарында урамнарны һәм юлларны проектлаганды кызыл сыйыкларда урамнарның проект кинлеген сакларга кирәк, бу алга таба жир кишәрлекләрен тартып алу һәм урамнарны кинәйтү максатыннан капиталь тәзелеш объектларын жимерү буенча кыйммәтле чарапарны гамәлгә ашырудан качарга мәмкинлек бирәчәк. Проектлы урамнар, рельефта норматив авышлыкларны үтәү таләбе үтәлеп урнаштырылырга тиеш.

5. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, тәзу, реконструкцияләү чарапары исемлеге, транспорт объектларының техник-икътисадый параметрлары, чарапарны гамәлгә ашыру чираты

Әлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чарапар:

- гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларының гамәлдәге чөлтәрен, шул исәптән урам-юл чөлтәрен дә ремонтлау, аларның транспорт-эксплуатация торышын яхшырту;

- муниципаль берәмлекнең торак пунктлары чикләрендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының сакланышын тәэммин итү.

Жирлек территориясендә транспортны тұқтау һәм озак вакытлы саклау урыннарын оештыру, нигездә, предприятиеләр участоклары чикләрендә һәм жирлек халқының йорт участокларында ғамәлгә ашырыла.

Жирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк.

Алга таба халыкны автомобильләштерү дәрәжәсен фараздана торған арттыруны исәпкә алып, ижтимагый билгеләнештәге биналар янында автомобилләр кую урыннарын оештыруны құз алдында тотарға кирәк.

Программаны ғамәлгә ашыруға ярдәм итүче чарапар:

1. төзелеш өчен бирелә торған участокларда жәмәгать билгеләнешендәге биналарның проект сыйдырышлылығы нигезендә киәкле сандагы парковка урыннарын үрнаштыруның административ чарапары белән тәэммин иту (бөтен чор);
2. хезмәт күрсәту объектлары янында автотукталышлар төзү (бөтен чор);

3. Ин күп жыелу урыннарында ижтимагый стоянкалар оештыру (беренче чиратта - хисап срокы).

Программада велосипед юллары һәм жәяүлеләр урамнары системасы караплан.

Программада халыкның аз хәрәкәтле төркемнәре өчен киртәләрсез мөхит булдыру караплан. Проектлаштырганда шул максат белән

Ижтимагый биналарга норматив уклоннар, тротуарларның камилләштерелгән япмаларын һәм киртәләрсез мөхит тудыруға караган барлық таләпләрне үрнаштыру буенча таләпләр куелырга тиеш.

Киртәләрсез тудыру буенча чарапар:

1. қубесенчә жәяүлеләр йәри торған урамнар системасын формалаштыру (исәпләү срокы - перспектива);

2. магистраль урамнарын аркылы профилендә велоюл салу (исәп срокы - перспектива).

Нәтижәле конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен өч төп өлеш киәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;

- югары житештерүчәнлекле имин транспорт инфраструктурасы һәм алар конкуренциягә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәэммин итәрлек дәрәжәдә киәкле транспорт чарапары;

- транспорт хезмәтләренең тәкъдимнәр дәрәжәсен сорау өстендей арттыру өчен шартлар тудыру (югысә көндәшлек тирәлеге булмаячак).

Халыкны ел әйләнәсе файдалана алырлық бердәм юл чөлтәрен формалаштыру өчен шартлар тудыруны құздә тоткан бурыч қысаларында күрше торак пунктлар, муниципаль берәмлекләр, тәбәк һәм федераль әһәмияттәге юллар белән тотрыклы транспорт элемтәләрен формалаштыруға юнәлтелгән чарапар караплан.

Шулай итеп, Программаның тышкы транспортны үстерү өлешендә түбәндәгә чарапар булачак:

1. муниципаль берәмлекнең территориаль планлаштыруында федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә алу (бөтен чор);

2. автомобиль юлларын перспективалы төзү коридорларын (бөтен чорны) планлаштыру һәм резервлауны ызанлау проектларын әшләгендә тәэмин итү;

3. жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында тимер юлларның һәм федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларыннан һәм саклау зоналарыннан файдалану режимын (бөтен чорны) тәэмин итү.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары буйлап хәрәкәт ышанычлылыгын һәм куркынычсызлыгын арттыру чараларын үз эченә алган бурыч кысаларында автомобиль юлларын тәзекләндерү дәрәжәсен күтәрүгә, хәрәкәтне оештыруның интеллектуаль системаларын булдыруга, юл хужалыгы өлкәсендә күзәтчелек-контроль әшчәнлеген үстерүгә һәм автомобиль транспорты һәм юл хужалыгы объектларының транспорт иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар каралган. Янга Сало авыл жирлегенең гомуми файдаланудагы муниципаль берәмлекен юллар иминлеген тәэмин итү буенча планлаштырылган чараларны гамәлгә ашыруға акчалар өлеше өлөгө Программада каралган капитал чараларында 10% тәшкүл итәчәк.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында иминлек дәрәжәсен күтәрүгә җәяүлеләр кичүләрен тәзекләндерү, автомобиль юллары участокларын яктыру, ясалма тигезсезлекләр, юл билгеләре, светофорлар урнаштыру, юл билгеләре һәм башка чаралар билгеләү исәбенә ирешү күздә тотыла.

Федераль әһәмияттәге автомобиль юллары буйлап йөк ташуны гамәлгә ашыручи транспорт чаралары турында мәгълүмат жыю һәм эшкәрту комплексын керту йөк агымнарын исәпкә алуны һәм анализлауны тәэмин итәргә, юл чөлтәрен үстерү буенча караплар кабул итүнен нигезлелеген арттырырга, шулай ук йөклөрне ташучыларга карата билгеләнгән кагыйдәләрне боза торган административ йогынты чараларын кулланырга мөмкинлек бирәчәк.

Транспорт куркынычсызлыгын тәэмин итү чаралары автомобиль транспорты һәм юл хужалыгы объектларының террорчылыктан сакланышын тәэмин итү, заманча жиһазларны һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү технологияләрен гамәлгә керту чараларын күздә тота.

Территориядә юл хәрәкәте иминлеген арттыру максатларына ирешү түбәндәгө чараларны гамәлгә ашыру исәбенә планлаштырыла:

- массакүләм мәгълүмат чараларыннан файдаланып, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча халық арасында аңлату һәм кисәту-профилактика әшләре алыш бару;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру чараларын мәгълүмати-пропаганда белән тәэмин итү;
- балаларның юл-транспорт жәрәхәтләнүен профилактикалау;
- юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү чараларының үтәлешен тикшереп торуны тәэмин итү;

- мәктәп автобусларының куркынычсызлығын арттыру;
- урамнарда һәм юлларда куркынычсыз үз-үзенең тәрбияләүнең һәм уқытуның максатчан системасын үстерү;
- юридик затларга дәүләт техник тикшерүе вакытында пассажир ташучы йөртүчеләр тарафыннан юл йөрү кагыйдәләренең белемнәрен тикшерү;
- машина йөртүчеләрне әзерләүче учреждениеләрен һәм оешмаларны тикшереп торуны тәэмин итү;
- «Исерек халәткә медицина тикшерүе турында» 2003 елның 14 июлендәге 308 номерлы боерыгы таләпләре нигезендә пассажирлар һәм йөк ташуны гамәлгә ашыруучы транспорт чарапары йөртүчеләренең агымдагы медосмотрын, медицина хезмәткәрләре көче белән тәэмин итү;
- әзләү-коткару формированиеләре коткаручыларын әзерләү, уқыту һәм аттестацияләү;
- транспорт чарапарының һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыру системасын үстерү һәм юл шартларының куркынычсызлығын арттыру;
- юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм курсәту системасын үстерү;
- авария хәлен кисәту эшчәнлеген оештыру.

6. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү чарапарын финанслау күләмнәрен һәм чыганакларын бәяләү

Программаның төп максаты - заманча үсеш

Жирлек халкы өчен транспорт комплексы хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген һәм аның куркынычсызлығын арттыруны тәэмин итә торган транспорт инфраструктурасы.

Подпрограмманың төп максатына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм аларда ясалма корылмаларда (юлларны һәм корылмаларны карап тоту), шулай ук транспорт инфраструктурасының башка объектларында юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэмин итү эшләре комплексын үтәү;
- автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларын төргизу эшләре комплексын үтәү, аларны үтәгәндә ышанычлылыкның конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый.

И иминлек (юлларны ремонтлау);

- автомобиль юлларының, юл корылмаларының һәм аларның өлешләренең конструктив элементларын алмаштыру яисә төргизу эшләре комплексы үтәлеше, аларны үтәү автомобиль юллары классының һәм категориясенең билгеләнгән рәхсәт ителгән курсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла

һәм аларны үтәгендә ышанычлылық һәм иминлекнең (юлларны һәм корылмаларны капиталь ремонтлау) конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла;

- гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларда ясалма корылмаларны төзүгә, капиталь ремонтлауга проект документациясен әзерләү;

- гомуми автомобиль юлларының озынлығын арттыру, параметрларын үзгәрту, озынлығын арттыру, параметрларын үзгәрту автомобиль юлы классын һәм категориясен үзгәртүгә алып бара торган файдаланудан (аларда юллар һәм ясалма корылмалар төзү яисә реконструкцияләү).

Программаның әттәлеге, ремонты белән бәйле чарапары

и капиталь ремонт, дами, өзлексез характерга ия, ә юлларны реконструкцияләү һәм төзү буенча чарапар озак житештерү циклына ия, ә Программа чарапарын финанслау барлык дәрәҗәдәге бюджетларның мөмкинлекләренә бәйле, әле Программаның гамәлдә булу срокы чикләрендә гамәлгә ашыру этабы бер елга туры килә. Һәр этапның бурыйчы барлык юллар чeltәren 100 процентлы тәэмим итү һәм «Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләргә җавап бирмәгән озынлығы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының гомуми озынлығында» күрсәткечен үтәмәү.

Программа чарапарын финанслау чыганаклары - Татарстан Республикасы бюджеты һәм Урта Аты авыл жирлеге муниципаль берәмлеке бюджеты акчалары, шулай ук бюджеттан тыш чыганаклар. Региональ бюджеттан чарапарны финанслау күләме өлкә программалары кабул ителгәннән соң билгеләнә һәм, алдагы финанс елында чарапарны гамәлгә ашыру нәтижәләрен исәпкә алып, тиешле финанс елына өлкә бюджеты төзелгәннән соң төгәлләштерелергә тиеш.

Авыл жирлегенең транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуна күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйле барлык бурыйчларны хәл итү муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Программада күрсәтелгән транспорт инфраструктурасын үстерү буенча тәкъдимнәрне барлык дәрәҗәдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашыру күздә тотыла. Жирле үзидарә органнарының бурыйчлары булып дәүләт хакимиите һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлек тәэмим итү буенча оештыру чарапары, Арча районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр әзерләү тора.

Программаны гамәлгә ашырганда юл фонды акчаларыннан финанслауны җәлеп итү күздә тотыла.

Муниципаль программада катнашучыларның барысы да нәтижәле хезмәттәшлек иткәндә, аны гамәлгә ашыру мөмкинлекләрен исәпкә алып планлаштырыла торган барлык финанслау чыганаклары исәбеннән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмим итү бюджет циклы кысаларында ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Конкрет объектта чарапар исемлеге проект-смета документларын эшләгәннән соң детальләштерелә.

Чарапарның бәясе урланган смета күрсәткечләре буенча билгеләнде.

Чара исеме	Бәясе барлыг ы, мен сүм	Еллар буенча программаны ғамәлгә ашыру бәясе, мен сүм					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022-2035
Паспортизация үткөрү Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын инвестицияләү, бүлеп бирелгән полосаларны билгеләү, теркәү Жирле әһәмияттәге автомобиль юллары белән мәшгуль жир кишәрлекләре	850,0						
		95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	375,0
Инвентаризация техник бәяләмә барысының да халәте автомобиль корылмаларында юллар һәм урамнар жирлек	5 800,0						
		800,0	800,0	800,0	800,0	800,0	1800,0
Эшләү һәм гамәл комплекс чаралар исеме куркынычсызлық буенча юл хәрәкәте	18 450,0						
		2150,0	2150,0	2150,0	2150,0	2150,0	7700,0

35

Чаралар әчтәлек Гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юллары һәм ясалма автомобиль юллары аларда корылмалар	3 000,0						
		130,0	130,0	130,0	130,0	130,0	2350,0
Төзелеш автостоянкалар якынча	1 150,0						
		350,0	350,0	350,0	100,0	0,0	0,0

хезмәт күрсәту объектларына							
Юлларны ремонтлау hәм тротуарлар . Урта Аты авыл жирлеге МБС территорияләре	19 000,0						
		2200,0	2200,0	2200,0	2200,0	2200,0	8000,0
Төзелеш автобус тукталыш	1 200,0	400,0	400,0	400,0	0,0	0,0	0,0
Төзелеш авылда йөрү Янга-Сала	9 500,0	5500,0	4000,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Күперне реконструкцияләү Урта Аты авылында	24 000,0	9000,0	9000,0	6000,0	0,0	0,0	0,0
Барлыгы:	82 950,0	20625, 0	19125, 0	12125, 0	5475,0	5375,0	20225,0

Урта Аты авыл жирлегенең муниципаль берәмлеге буенча капитал салуларга гомуми ихтыяҗ 82 950,0 мең сум тәшкил итә, бюджет акчалары да сизелерлек өлемшне алып тора.

Программаның конкрет чаралары hәм аны финанслау күләмнәре ел саен тиешле финанс елына жирле бюджет проектын формалаштырганда аныкланырга мөмкин.

7. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча тәкъдим ителә торган гамәлләрнәң нәтижәлелеген транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын бәяләү

2017 - 2035 елларга Урта Аты авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программының эшләүнен юнәлешләрен билгеләүче төп факторлар булып жирлекнәң халық санын арттыру, торак базарын, хезмәт күрсәту өлкәләрен үстерү белән характерлана торган социаль-икътисадый үсеш тенденцияләре тора.

Чаралар транспорт инфраструктурасы системасының торышын hәм үсеш характеристикасын, аны эксплуатацияләү шартларын hәм программа чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген hәркем файдалана алырлык күзәтүдән hәм үлчәүдән гыйбарәт максатчан индикаторлардан чыгып эшләнде.

Программага кертелгән оештыру чараларын hәм инвестиция проектларын үтәү, аларны гамәлгә ашыруның hәм жирле административ укуларга ярдәм итүнен нәтижәле механизминарын эшләү шартларында, Янга-Сало авыл жирлеге муниципаль берәмлеге транспорт инфраструктурасының максатчан күрсәткечләренә исәп-хисап чорына ирешергә мөмкинлек бирәчәк. Комплекслы үсеш программыны гамәлгә ашыру нәтижәсендә максатчан индикаторларга ирешү жирлекнәң транспорт инфраструктурасының булачак моделен

характерлый. Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре 7 нче таблицада күрсәтелгән.

7 нче таблица

№ т/б	Чаралар исеме	Үлчәү берәмл еге	Күрсәткечләрнең перспектиvasы					
			2017	2018	2019	2020	2021	2022- 2035
1	гомуми автомобиль юллары жирле әһәмияттәге өлеше	%	80	75	65	55	50	10

2	гомуми файдаланудагы каты өслекле автомобиль юллары белән даими тәэмин ителеш	% 	75	80	85	85	90	95
			20	25	35	45	50	90
3	Эксплуатацияләү күрсәткече	%						
4	Жәяүлеләр юлы озынлығы	км	0,5	0,7	1,2	1,9	2,4	3,8

Жирлекнәң транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү,
реконструкцияләү чараларының (инвестиция проектларының) нәтижәлелеген
төп бәяләү - икътисадның һәм транспорт өлкәсенең барлық тармакларын

динамикалы үстерү һәм биш стратегик юнәлеш буенча максатларны һәм бурычларны үтәү нигезендә халыкның тормыш сыйфатын яхшырту:

- территорияне икътисадый һәм социаль үстерү өчен оештыру-хокукый шартлар булдыру һәм үстерү;
- халыкның тормыш дәрәжәсө үсү;
- икътисадый потенциал үсеше;
- уңайлы социаль климат булдыру;
- тормыш эшчәнлеге мөхитенең сыйфатын үстерү.

В планлаштырыла торган чарапарны гамәлгә ашыру нәтижәсендә инвестиция процессының ачыклыгын, потенциаль инвесторлар эзләгәндә бизнес-планнарны һәм башка документларны әзерләү дәрәжәсен һәм, димәк, Урта Курса авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә инвестиция активлыгының гомуми артуы көтелә.

Уңайлы социаль климат тудыруның төп нәтижәсе халыкның аз тәэммин ителгән катламнарының тормыш дәрәжәсен күтәрү булырга тиеш.

8. Институциональ үзгәртеп корулар, хокукый һәм мәгълүмати тәэммин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр,

жирлек, шәһәр округы территориясендә транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлек

Программаның муниципаль заказчысы һәм аны гамәлгә ашыру өчен жаваплы булып Урта Аты авыл жирлегенең башкарма комитеты тора.

Программа нигезендә тормышка ашырыла:

- 1) дәүләт һәм муниципаль ихтияжлар өчен товарлар ташуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру турындағы законнар нигезендә төзелгән муниципаль контрактлар 05.04.2013 N 44-ФЗ “Дәүләт һәм муниципаль ихтияжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында”ты Федераль закон нигезендә;
- 2) федераль, өлкә тарафыннан расланган шартлар, тәртип һәм кагыйдәләр

и муниципаль норматив хокукый актлар белән.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру, срокларын һәм көтелгән нәтижәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елына әзерләнә торган һәм муниципаль программаның өһәмиятле контроль вакыйгалары исемлеген үз эченә алган муниципаль программаны гамәлгә ашыру планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру планы муниципаль программада катнашучылар белән жаваплы башкаручы тарафыннан төзелә һәм ел саен, агымдагы

финанс елның 01 декабреннән дә соңға калмыйча, әлеге юнаштыру күзәтүче Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән раслана.

Муниципаль программада катнашучылар ел саен агымдагы финанс елның 15 июленнән дә соңға калмыйча муниципаль программаны гамәлгә ашыру планына кертү буенча муниципаль тәкъдимнәр мәсьәләләре буенча секторга кертәләр.

Муниципаль программа параметрларына йогынты ясамый торган муниципаль программаны гамәлгә ашыру планына үзгәрешләр кертү, үзгәрешләрне исәпкә алып, план үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгән көннән алып 5 эш көненнән дә соңға калмыйча раслана.

Жаваплы башкаручы:

- муниципаль программаны эшләүне һәм билгеләнгән тәртиптә Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитетының муниципаль программаны раслау турындағы карары проектын раслауны тәэммин итә;

- муниципаль программа структурасын, шулай ук муниципаль программада катнашучылар исемлеген методик тәкъдимнәр нигезендә төзи;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыруны оештыра, муниципаль программаны үзгәрту турында тәкъдимнәр кертә һәм максатчан индикаторларга һәм муниципаль программа курсәткечләренә, шулай ук аны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәләренә ирешкән өчен жаваплы була;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру планының үтәлеше турында хисаплар өзерли (муниципаль программада катнашучылар биргән мәгълүматны исәпкә алып);

- Ел нәтижәләре буенча муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында хисап өзерли, Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты карары проектын килештерә һәм раслый - Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты Регламенты нигезендә хисапны раслау турында.

Муниципаль программада катнашучы:

- үз компетенциясе кысаларында муниципаль программа составына керүче ярдәмче программа чарапарын гамәлгә ашыра;

- муниципаль программа составына керүче ярдәмче программа чарапары өлешендә муниципаль программаны эшләгәндә жаваплы башкаручыга (башкаручыга) тәкъдим итә;

- жаваплы башкаручы тиешле оешмаларның гарызнамәләренә жаваплар өзөрләү өчен кирәkle мәгълүматны тапшыра;

- Жаваплы башкаручыга муниципаль программаны гамәлгә ашыру планын тормышка ашыру һәм гамәлгә ашыру турында хисап өзөрләү өчен кирәkle мәгълүматны хисап хисабыннан килүче елның 15 гыйнварына кадәр тапшыра.

Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты муниципаль программада катнашучы буларак Арча районы Башкарма комитетына түбәндәгеләрне тапшыра:

- жирле үзидарә органнарының хисап чорыннан соң килә торган айның һәр беренче чисолосына жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу өчен субсидияләр исәбеннән

бүлөп бирелгән бюджетара трансфертлар алу һәм алардан файдалану түрүнда айлық хисап;

- хисап чорыннан соң килә торган айның һәр беренче санына проект-смета документациясен эшләүне дә кертеп, төзелешкә, реконструкцияләүгә, капиталь ремонтка бүлөп бирелгән жирле бюджет акчаларын бүлөп бири һәм алардан файдалану түрүнда айлық хисап;

- квартал саен хисаплар: хисап чорыннан соң килүче айның 3 чисолосына кадәр акчалата һәм табигый зурлыкларны күрсәтеп, муниципаль милектәге төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт объектлары буенча эшләр башкару барышы түрүнда;

- еллық нәтижәлелек күрсәткечләренә ирешү түрүнда хисап хисап елыннан соң килүче елның 15 гыйнварына кадәр.

Программаның муниципаль заказчысы, финанс чаралары програмmasын гамәлгә ашыруга бүлөп бирелә торган акчаларны исәпкә алып, ел саен программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләрне һәм чыгымнарны, Программаны гамәлгә ашыру механизмын, Яна-Сало авыл жирлеге бюджеты акчаларын алучылар эшчәнлегенең нәтижәләре һәм төп юнәлешләре түрүнда мәгълүматта башкаручылар составын билгеләнгән тәртиптә төгәлләштерә.

Программаны үтәү максатларына һәм бурычларына туры килмәгән, шулай ук Программа белән расланган нәтижәлелек күрсәткечләрен үтәмәгән очракта, муниципаль заказчы Программаны гамәлгә ашыру срокларын һәм программа чаралары исемлеген үзгәртү түрүнда тәкъдимнәр әзерли, Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты комиссиясе белән Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең нәтижәлелеге күрсәткечләрен карау һәм килештерү буенча тәкъдимнәрне килештерә.

Хисап елында гамәлгә ашырылу сробы төгәлләнә торган программа буенча Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты авыл Советы комиссиясе каравына аны гамәлгә ашыру чорында финанс чараларыннан файдалануның Программасы һәм нәтижәлелеге буенча эшләрнең барышы түрүнда хисап әзерли һәм тапшыра.

Программа буенча эшләрнең барышы түрүнда хисаплар Программаның ел нәтижәләре һәм гамәлдә булган бәтен чорында Урта Аты авыл жирлегенең башкарма комитеты әзерли һәм Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитетының тиешле проектын кертә.

Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты регламенты. Бер ел һәм бәтен чор нәтижәләре буенча Программа буенча эшләр барышы түрүнда хисаплар Программаның гамәлдә булусы Урта Аты авыл жирлеге депутатлары советында Урта Аты авыл жирлеге бюджетының үтәлеше түрүнда хисап кертелгән көнгә кадәр бер айдан да соңга калмыйча Урта Аты авыл жирлеге башкарма комитеты карапы белән расланырга тиеш.

Программаның муниципаль заказчысы Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең кызыксынучы органнары һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары белән үзара хезмәттәшлектә үз функцияләрен башкара.

Программаны үтәүче оешмаларны сайлап алу муниципаль ихтыяҗлар өчен сатып алулар түрүнда Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Норматив-хокукий базаны камилләштерү программа чараларын гамәлгә ашыру башкарылачак эчке мохиткә йогынты ясауның мөһим коралы булып тора.

Норматив-хокукий базаны камилләштерүнен төп максаты - Урта Аты авыл жирлегенең потенциалын үстерүү һәм тотрыклы икътисадый үсешне, нисбәтле социаль һәм экологик үсешне тәэмин итү өчен кирәклө шартлар тудыру.

Норматив-хокукий базаны камилләштерүнен төп юнәлешлөрө түбәндәгеләр:

- инвестиция эшчәнлеген стимуллаштыру;
- жир ресурсларыннан файдалану тәртибен камилләштерү;
- уңайлыш социаль климат булдыру;
- нәтижәле хокукий һәм административ инструментлар булдыру аша инвестиция эшчәнлеген стимуллаштыру;
- инвестиция активлыгының житәрлек булмавы Урта Аты авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешендә иң мәһим проблемаларның берсе булып тора;
- инвестиция активлыгын үстерүгө таба юлда зур каршылыктар булып югары инвестиция куркынычы һәм капитал салуның мөмкинлеклөрө житмәү тора;
- өлөгө өлкәдә норматив-хокукий базаны камилләштерү иминият фондларын төзүне стимуллаштыру, дәүләт гарантияләре, ташламалар һәм дәүләт ярдәменең башка рәвешләрен бирү юлы белән инвестиция куркынычын киметүгө юнәлдерелгән. Бу өлкәдә жир мәнәсәбәтләрен тәртипкә салу, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыларны киметкәндә табигатьтән нәтижәле файдалануны тәэмин итү мәһим юнәлеш булып тора, бу активлаштыруга стимул булырга тиеш.

Инвестиция эшчәнлеге, авыл Советының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру;

- Өлөгө әштә камилләштерү буенча федераль һәм төбәк хакимият органнары белән үзара хезмәттәшлек зур роль уйначак

файдалы казымаларның, урман һәм су ресурсларының стратегик чыганакларын лицензияләү һәм сәнәгать эксплуатациясенә керту тәртибен;

- уңайлыш социаль климат булдыру;

Өлөгө юнәлеш халыкның социаль якланмаган һәм аз керемле катламнарының социаль хәлен яхшируга юнәлтелгән кайбер норматив актлар эшләүне һәм кабул итүне күздә тата. Инвалидларның тормыш дәрәҗәсен күтәрүгө, транспорт инфраструктурасының гомуми торышын камилләштерүгө зур иғтибар биреләчәк.